

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Jitky Zavřelové a Faisala Husseiniho v právní věci žalobce: **X. N. N.**, zastoupený Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 9. 2020, čj. MV-117807-4/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 11. 2022, čj. 77 A 140/2020-62,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 23. 11. 2022, čj. 77 A 140/2020-62, a rozhodnutí žalované ze dne 22. 9. 2020, čj. MV-117807-4/SO-2020.
- II. Žalobci **se ukládá** povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1 000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě 3 dnů od právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 15. 6. 2020, čj. OAM-9240-45/PP-2019 a toto rozhodnutí potvrdila. Správní orgán I. stupně tímto rozhodnutím žádost žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu podle § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana Evropské unie uvedeným v §15a téhož zákona. Podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců byla žalobci stanovena lhůta k vycestování z území České republiky 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí žalované napadl žalobce žalobou, kterou Krajský soud v Plzni shora uvedeným rozsudkem zamítl. Žalobce (dále „stěžovatel“) napadl tento rozsudek kasační stížností.

[2] Stěžovatel společně s kasační stížností navrhl, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. K tomu uvedl, že na území ČR má silné a trvalé rodinné vazby, neboť zde žijí manželka stěžovatele, jeho dcera, syn a vnuk. Dcera stěžovatele je nadto českou státní občankou. Celá rodina pak sdílí jednu domácnost. Stěžovatel pobývá na území ČR dvacet let, z toho důvodu zde má utvořeny silné vazby rodinné a sociální, naopak v zemi

původu jsou tyto vazby již oslabeny, měl by problém začlenit se do tamějšího života a s ohledem na jeho vyšší věk i najít způsob obživy. V ČR má zázemí u své rodiny, vypomáhá s podnikáním synovi a manželce, z čehož má následně finanční zajištění. Také zde pečuje o vnuka, pravidelně jej hlídá a pomáhá svému synovi s jeho výchovou, stejně tak věnuje čas již zletilé dceři, která stále studuje. V případě nepřiznání odkladného účinku by byl stěžovatel nucen vycestovat z ČR, opustit rodinné příslušníky, manželku, odcestovat do země, kde již nemá hlubší sociální vazby a možnost jeho návratu by pak byla nejistá a složitá, navíc by v zemi původu vzhledem k jeho věku (61 let) byl ohrožen hmotnou nouzí z důvodu ztížené zaměstnatelnosti. Stěžovatel poukázal na přetrvávající nejistotu ohledně celosvětové pandemie koronaviru, která stále nepominula, na jeho obavy ohledně omezení přechodu státních hranic a hranic Schengenského prostoru, náročnost cestování s ohledem na věk a finanční prostředky a ztížené možnosti obstarání víza na Velvyslanectví ČR v Hanoji. Stěžovatel uvedl, že si není vědom skutečnosti, že by přiznáním odkladného účinku mělo dojít k ohrožení veřejného zájmu, tím spíše důležitého veřejného zájmu.

[3] K návrhu na přiznání odkladného účinku žalovaná uvedla, že se ve věci stěžovatele jedná o žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU. Žádost byla zamítnuta, neboť správní orgány shodně s krajským soudem dospěly k závěru, že stěžovatel nesplnil podmínky pro to, aby mohl být považován za rodinného příslušníka občana EU. Manželka stěžovatele není občankou ČR, proto ani obnovené soužití s ní není důvodem pro vydání povolení k přechodnému pobytu. Stěžovatel si může požádat o jiný druh pobytového oprávnění, který bude přílehlavý na jeho současnou situaci. S ohledem na to nepovažuje žalovaná přiznání odkladného účinku za účelné.

[4] Nejvyšší správní soud připomíná, že podle § 107 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek, může jej však na návrh stěžovatele přiznat, přičemž § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. upravující odkladný účinek žaloby se užijí přiměřeně. Pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti musí být v souladu s usnesením rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS, splněny tři materiální předpoklady: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, 2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, 3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Důvody existence nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální a jsou také závislé na osobě a situaci stěžovatele. Povinnost tvrdit a osvědčit vznik újmy má proto stěžovatel zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti věci. Vznik újmy musí být v příčinné souvislosti s výkonem napadeného rozsudku či jiným právním následkem plynoucím z rozsudku, popř. z rozhodnutí aprobovaného rozsudkem krajského soudu. Zároveň musí jít o následek určité intenzity, aby jej bylo vůbec možno označit za újmu, kdy zákon hovoří o újmě „nepoměrně větší“. To má svou logiku, protože v řízeních, v nichž není vyhověno žádosti účastníka, případně je mu zrušeno či omezeno nějaké oprávnění nebo uloženo opatření či správní trest, na účastníka pochopitelně budou doléhat právní následky negativního rozhodnutí – ať by byly sebemírnější – tíživěji než na veškeré další osoby, kterých se rozhodnutí vůbec netýká. Zpochybnění přiznání odkladného účinku pro rozpor s důležitým veřejným zájmem leží oproti tomu na žalovaném, zatímco navrhovateli postačí, bude-li tvrdit, že takový rozpor s důležitým veřejným zájmem nehrozí (srov. usnesení Krajského soudu v Hradci Králové, čj. 52 Ca 9/2003-144, č. 87/2004 Sb. NSS).

pokračování

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval tím, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti vůbec bylo způsobilé odvrátit stěžovatelem tvrzenou újmu a mohlo vést k jeho (dočasnému) setrvání na území ČR. V tomto ohledu je třeba zdůraznit úpravu zákona o pobytu cizinců, podle jehož § 87y odst. 1 a 2 se rodinný příslušník občana Evropské unie, který sám není občanem Evropské unie a na jejím území s tímto občanem nebo státním občanem České republiky společně pobývá, je oprávněn zde pobývat do dne nabytí právní moci rozhodnutí o jeho žádosti, jde-li o rodinného příslušníka občana Evropské unie podle § 15a odst. 1 nebo 2. Po tuto dobu se pobyt rodinného příslušníka občana Evropské unie považuje za pobyt přechodný. Stěžovateli by zde svědčila tzv. fikce přechodného pobytu na území ve smyslu § 87y zákona o pobytu cizinců. Z podkladů, které má soud k dispozici, není zřejmé, že by měl stěžovatel jiný pobytový titul (v době rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku soud dosud neměl k dispozici správní spis). Poukaz žalovaného na možnost stěžovatele žádat o jiný pobyt titul je nekonkrétní a nadto je možnost získat jiné oprávnění pouze hypotetická.

[7] Dále se Nejvyšší správní soud zabýval naplněním druhé výše vymezené podmínky, tedy zdali by ztráta pobytového oprávnění, resp. nucené vycestování představovalo pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká může přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti vzniknout jiným osobám. Stěžovatel společně s návrhem uvedl, že na území ČR žijí jeho manželka, dcera, syn a vnuk. Dcera má české státní občanství. K tomu k návrhu připojil kopii oddacího listu. Pokud by tedy stěžovatel musel v důsledku nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti z ČR vycestovat, musel by buď odcestovat sám, bez své rodiny, anebo společně s rodinou, tedy mimo jiné i s občankou ČR, která zde studuje vysokou školu, také se svou manželkou a synem, kteří zde mají každý z nich své vlastní podnikání, syn má již také vlastní rodinu (se stěžovatelem sdílejí společnou domácnost). Byť by jistě bylo vhodnější, aby stěžovatel popsal a osvědčil především svoji osobní a rodinnou situaci detailněji, svědčí jeho tvrzení (zčásti osvědčená) o újmě, která je dostatečná k vyhovění návrhu na přiznání odkladného účinku. V tomto ohledu je významná i doba pobytu stěžovatele na území ČR a jeho sociální vazby, které z toho z povahy věci plynou, stejně tak nelze odhlédnout od jeho věku (oběma manželům je již více než 60 let). Nejvyšší správní soud nezjistil (a žalovaný ani neuvádí), že by odkladný účinek vedl k zásahu do práv třetích osob, naopak je evidentní, že k takovému zásahu může dojít jeho nepřiznáním.

[8] Co se týče třetí výše vymezené podmínky pro přiznání odkladného účinku, tedy rozporu s důležitým veřejným zájmem, žalovaná ve vztahu k ní nic neuvedla, byť je to právě ona, kdo by tak měl činit (výše již zmíněné usnesení Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 52 Ca 9/2003-144). Žalovaná ve svém vyjádření pouze poukazovala na skutečnost, že žádost stěžovatele směřuje na vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, přičemž tato jeho žádost byla zamítnuta, neboť správní orgány shodně s krajským soudem dospěly k závěru, že stěžovatel pro toto pobytové oprávnění nesplňuje podmínky. S ohledem na to pak označila přiznání odkladného účinku za neúčelné, neboť by podle ní bylo v zájmu žalobce, aby požádal co nejdříve o pobytové oprávnění, které by odpovídalo jeho aktuální situaci. Uvedené je však spíše předmětem posouzení věci samé, nikoliv předmětem přiznání či nepřiznání odkladného účinku. K zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku nestačí pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, nýbrž je nutné vážit intenzitu hrozícího zásahu do práv stěžovatele s intenzitou narušení důležitého veřejného zájmu. Obecné skutkové

tvrzení žalované v tomto případě nemohlo být dostatečné k převážení zcela konkrétní újmy hrozící stěžovateli.

[9] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek. Učinil tak výslovně ve vztahu k napadenému rozsudku i napadenému rozhodnutí žalované, v důsledku čehož až do právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti dochází k plné sítaci účinků shora označeného rozhodnutí žalované (srov. výše opakovaně odkazované usnesení rozšířeného senátu NSS, čj. 8 Azs 339/2019-38).

[10] Zbývá doplnit, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti (srov. usnesení NSS ze dne 4. 10. 2005, čj. 8 As 26/2005-76, č. 1072/2007 Sb. NSS). Ztotožní-li se Nejvyšší správní soud s krajským soudem v tom, že rozhodnutí žalované bylo v souladu se zákonem, pak bude povinností stěžovatele respektovat důsledky žalobou napadeného rozhodnutí. Rovněž lze dodat, že usnesení o odkladném účinku nezakládá s ohledem na svůj procesní charakter překážku věci rozhodnuté, a proto v případě posunu ve skutkových okolnostech lze o návrhu na přiznání odkladného účinku rozhodnout i opětovně, stejně jako lze již přiznaný odkladný účinek i bez návrhu zrušit, odpadnou-li v mezidobí důvody pro jeho přiznání (§ 73 odst. 5 s. ř. s. ve spojení s § 107 s. ř. s.).

[11] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit (§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*; srov. k tomu též usnesení NSS ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32], přičemž poplatek je v takovém případě splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 věta druhá citovaného zákona). Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[12] Poplatek lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je 1080527922. Nebude-li soudní poplatek včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. února 2023

Milan Podhrázký
předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓